KT4 Saioa

Akta

2023.11.29

MARAKA

Aurkibidea

1. *Parte hartzaileak eta helburuak.*
2. *Gidaren taldekako lanketa.*
   - 2.1. *Gidaren inguruko hasierako hausnarketa eta ekarpenak*
   - 2.2. *Checklist-a ko-sortzen*
   - 2.3. *Gatazka etikoen adibide praktikoak ko-sortzen*
   - 2.4. *Izenburuari bueltaka: gakoak identifikatzen*
3. *Bestelako zalantzak eta hausnarketak elkarbanatzen.*
4. *Hurrengo pausuak.*

**Aurkibidean klikatzen baduzue atal bakoitzera eramango zaituzte.*

1. Parte-hartzaileak eta helburuak.

Bilera: Konpromiso Taldearen laugarren saioa OGP III. Konpromisoaren Etika Publikoari buruzko zikloan. (Online formatuan)

Data: 2023.11.29

Helburuak:

Laugarren saioaren helburu nagusiak hurrengoak izan dira:

- 3. KT saiotik saio honetara bitarte **egindako lana ezagutzera eman**.
- **Egungo gidaren bertsioa aurkeztu.**
- Gidari **ekarpenak egin eta elkarrekin borobildu**.
- Egon litezkeen **zalantza, hausnarketa eta proposamenak elkarbanatu**.

1. Parte-hartzaileak eta helburuak.

Parte-hartzaileak:

- **Asociación de Derecho Colaborativo** — Joanes Alkorta
- **Bilboko Udala** — Ane Miren Ibañez
- **Bizkaiko Foru Aldundia** — Elixabete Arrieta
- **Donostiako Udala** — Eva Salaberria
- **EDE Fundazioa** — Luis Mari Ormaetxea
- **EGK** — Julen Sasiain
- **Gasteizko udala** — Alain Larreina
- **Innobasque** — Goizalde Atxutegi
- **Unicef Comité País Vasco** — Elsa Fuente
- **Gipuzkoako Foru Aldundia** — Itsaso Olaizola, Itziar Calvo, Mikel Pagola
- **Maraka** — Enara Agirrezabala, Garazi Camino, Joane Bilbao

2. Gidaren taldekako lanketa.

- Gidaren taldekako lanketarako **4-5 pertsonako hiru taldetan** banatu dira partaideak.

  Helburua, egindako aldaketen inguruko lehen hausnarketak jaso eta gidako bi zati ko-sortzea (abiapunturako checklist-a eta gatazka etikoen identifikaziorako adibide praktikoak) **izan da**.

  Honez gain, adituekin kontraste ostean **izenburua** aldatzeko beharra identifikatu denez, honen inguruan ere jardun da lanean.

- Talde txikian landutakoaren gakoak talde osoaren aurrean **amankomunean jarri dira**.

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.1 Gidaren inguruko hasierako hausnarketa eta ekarpenak

Konplexua eta lan zaila izango da gida hau erakundeetan **praktikara eramatea**

Elkarlanerako, adostasun amankomunak lortzeko **aukera bat dela argi erakutsi gidan**

Kode etikoak **oreka** ahalbidetzen du **pertsonen espaziorako askatasunaren beharraren eta erakundeak regulatzen duenaren ("araudia") artean**

Prozesuak erakundeko **etika kultura baten sorrera adostura eraman behar du, baloreak identifikatu** behar dira

Gatazkena, hitzegiten ez den gaia da, (ez dago lan agendetan, gure estrukturetan...)

Gatazka etikoak daudelaren onarpena, eta **aukera moduan ikustea** ekarri behar du

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.1 Gidaren inguruko hasierako hausnarketa eta ekarpenak

Denbora

Denbora: nola txertatzen da gidan proposatutako prozesua praktikan jartzeko langileek behar duten denbora?

denboraren kudeaketa: *Proposatutako **prozesua motela** dela sentitzen dugu.*

denboraren, ekintzaren eta eraginaren arteko oreka

batzuetan **berehalakotasuna** behar da etika-gatazkak konpontzeko.

↓

herritarrei ahalik eta azkarren erantzun behar zaie

↓

korporazioen barruko gatazka etikoekin denbora gehiago hartu behar da

Gatazka etikoen identifikazioa

Arazo etikoak detektatzeko modua gidan integratzea faltan botatzen da

Nola sortu daitezke **espazio seguruak arazo etikoak komunikatzeko**?

*Gatazka etikoak, pertsonengan **eragin "handia"** duen gatazka izan beharko luke*

↓

Minimo batzuk eduki beharko lituzke (talde tamaia, eragindako kolektibo kopurua, etab.)

→ *Lehen fasean definitutako hasierako balio eta ikuspegia kontuan izanda*

Gidako 3. faserako (deliberazio metodoaren aplikazioa

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.2 Checklist-a ko-sortzen

Hasierako hausnarketa checklist-aren inguruan

Diagnostiko-> Kokatzea, prozesuaz kontzientziatu

Aldez aurretiko **gaiaren ezagutza zein den jakiteko** balio beharko du. **Sentsibilizazioa.**

Prozesuaren helburuak azaldu

Zein da prozesu honen intentzioa? **Zer lortu nahi da** prozesu honekin?

Nola harremantzen da erakundeko beste prozesuekin? (Aldez aurreko HAUSNARKETA BEHAR DU)

↓

Zeintzuk dira erakundeko **deliberazio foro**

Baliabideak jartzea, bai denboran, bai dedikazioetan eta bai aurrekontuetan.

→ Nork parte hartu ahal edo nahi duten identifikatu → Ordezkaritza ahalik eta zabalena ahalbidetu

→ Formakuntza

Babes eta borondate politiko-teknikoa, ez oztopo

Borondate / babes politikoa / erabakiak hartzen dituen organoarena

Maila politikoaren **babesa edo lidergoa** behar dugu? (*babesa ahul, baina lidergoa minimo handiegia ote da?*) → Kaladu handiko prozesua da, enkargu baten beharra du. (*erabaki estrategiko bat egon behar du*)

↓

Konpromisoa eta inplikazioa

Erakundean, gatazka etikoak daudelaren onarpena*, eta* ***aukera moduan ikustea*** *eskatzen du*

Parte-hartzea sustazea eta bermatzea

Konpromisoa ateratzen den "emaitza" dena-delakoa izanda *hau onartu eta honekin* ***aurrera egiteko***

Pertsonen espazio askatasunaren beharra bermatu

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.2 Checklist-a ko-sortzen

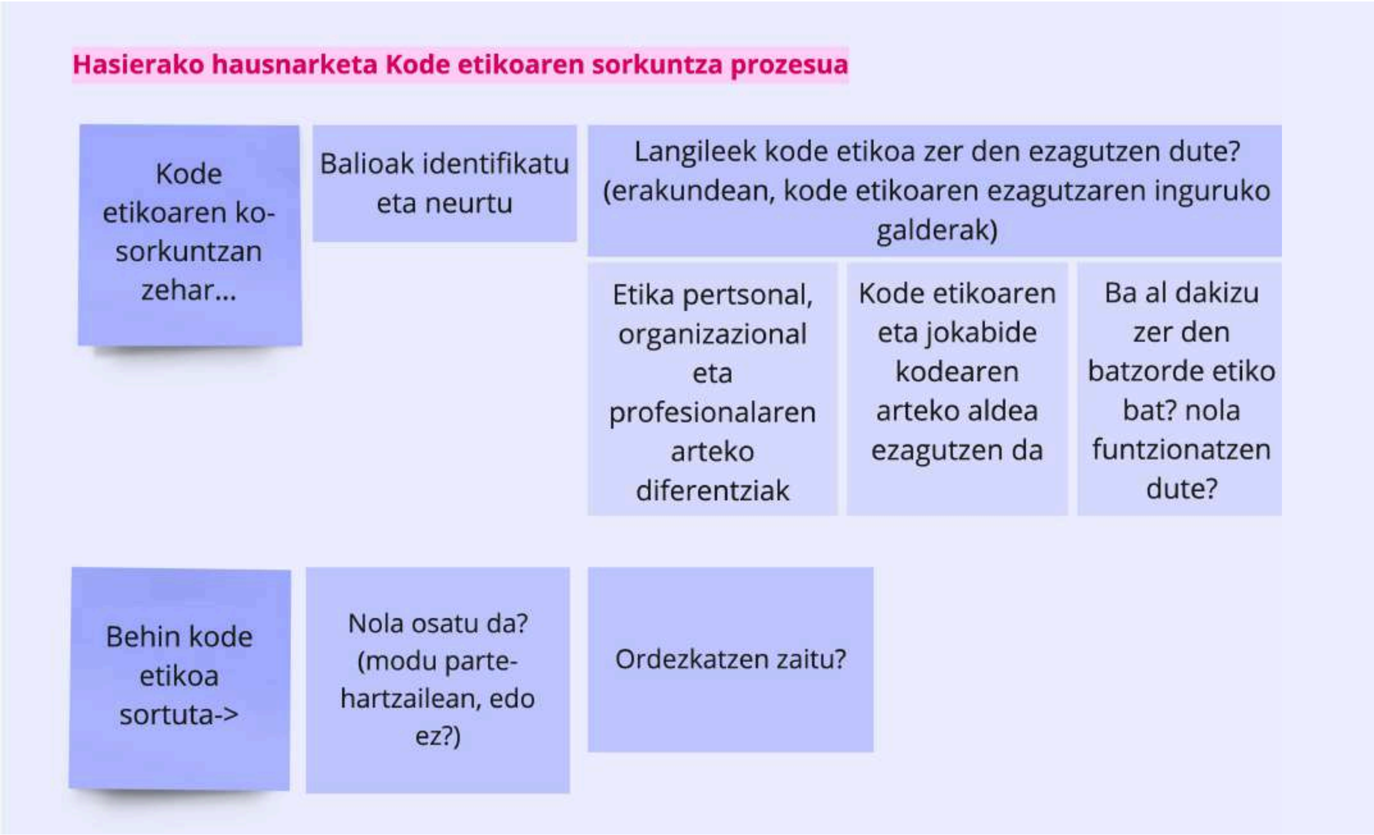

Gipuzkoako Foru Aldundia Gobernantza Departamentua · Open Government Partnership · OGP LOCAL Euskadi · innobasque Berrikuntzaren Euskal Agentzia Agencia Vasca de la Innovación

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.2 Checklist-a ko-sortzen (laburpena)

Halako prozesuek, erankundeen ausardia eta borondate sendoa eskatzen dute.

KOKATZEA

- **Eraldaketa handi bat eskatu eta ekarriko duen prozesu baten aurrean gaude, prest gaude horretarako? Kontziente gara?**
  - *Konpromisoa dago, prozesu parte-hartzailearen emaitza dena delakoa izanda ere onartu eta aurrera eramateko?*
- Zein da **prozesu honen intentzionalitatea? Zer lortu nahi dugu honekin?**
- **Nola harremantzen da** prozesu hau erakunde barruko **beste prozesuekin?**
  - Zer nolako deliberazio foroak ditugu egun?
- Orain, **zein puntutan gaude? Zer dakigu?**

BABESA

- **Babes politikoa-tekniko esplizitua edota erabaki organoen babes esplizitua dugu?** (borondatea, konpromisoa eta inplikazioa)
- **Lidergotza politiko-teknikoa dugu?**
- Bada horretarako **eskaera edo enkargu bat?**
- **Erabaki estrategikoa/bisio estrategikoaren barruan dago?**

BALIABIDEAK

- Martxan jarri nahi dugun prozesu honetan **parte hartzea sustatu eta bermatzen da**?
  - *Ordezkaritza ahalik eta zabalena ahalbidetzen da?*
- **Baliabideak ditugu?** (Denbora, ekonomikoak, pertsonak, …)
  - **Nork parte hartu** ahal edo nahi duen **identifikaturik dugu?**
  - **Parte hartuko dutenen dedikazioak kontutan hartzen dira?**
  - **Aurrekontuetan prozesua kontutan hartu da/hartuko da?**
  - **Formakuntza beharra dago?** Hala bada, **formakuntza** aurreikusten da? Zertan?

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.3 Gatazka etikoen adibide praktikoak kosortzen

Erakundearen eta herritarren arteko harremanetan. (Adib.: tratu pertsonala, isilekotasuna, zerbitzuen erabilera, etab.)

Herritarrarekiko - baliabideak zein zerbitzutara bideratzen diren kudeatzean.

Gai potolo zein txikien artean

- Baliabide kudeaketaren inguruan
- Konotazio politikoa duten jarreren

Laguntzak, baliabideen arabera ematea

Egun: baliabide desberdinak dituzten elkarte/pertsonentzat... abordatze bera ematen da. *Lehentasuna izan beharko lukete gutxien dutenek?*

Prozesu parte-hartzaileen aukeraketa, beti bazterrekoak aukeratzeko beharra.

Administraziotik herritarrenganako "botere-abusuaren" pertzepzioa aztertzea eta kudeatzea

Konfidentzialtasuna / datu pertsonalen erabilera

- -> Hezkuntzan
-> Iritzi subjetiboetan oinarrituriko espediente pertsonala
- Artxibatuak dauden datuetan oinarrituz prejuizioak egitea

"Norbait ezagutzen dut eta lehentasuna ematen diot" — Adibidea: osakidetza, aurretiazko ziten kudeaketa

Profesional horren konpetentzia ez izan arren, **ezjakintasun baten aurrean informazioa eman edo ez ematea**

Adibidez: administrazio-eraikinarekin nahastea izapide bat egiteko, eta galdetu arren, ez ematea informazioa nora joan behar duzun jakiteko, bere eskumenekoa ez izateagatik.

***Harrerako pertsonei galdetu** eta hor identifikatu daitezke gatazka etikoak*

Adibideek gidan, lotura** egin behar dute **talka egiten duten balioekin

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.3 Gatazka etikoen adibide praktikoak kosortzen

Erakundearen eta herritarren arteko harremanetan. (Adib.: tratu pertsonala, isilekotasuna, zerbitzuen erabilera, etab.)

Multi-kanalidadea

Donostiko garraio publikoari sariak

Galerak egoten ziren

Ondo azaltzea - pedagogia egitea segun zein prozesurekin

BFA FOROKO ADIBIDEAK:
-Arrakala digitala
-Aurretiazko zita
-Hizkuntza - pertsona migranteekin

Adibideek gidan, lotura egin behar dute talka egiten duten balioekin

Langile batzuk beren segurtasunagatik bideo kamaraz grabatuko dira eta **beste batzuk ez**

Errenta aitorpena

Arreta indibidualizatuta ea pertsonalizatua vs arreta digitala

Herritarren eta erakundeen arteko zubi lanak

Arrakala digitala izan dezakeen adibide bat bilatzea

Zer gertatzen da herritar bat kexu azaltzen denean arrakala digitala sufritzen duelako?

Prozesuak aurrera eramateko zailtasunak ematen ditu arrakala digitalak

Animaliak nola? zein nolako harremana dute erakundeekin? Zein harreman izan behar dugu haiekin?

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.3 Gatazka etikoen adibide praktikoak kosortzen

Baliabide publikoen kudeaketan. (Adib: sail ezberdinen kudeaketa irizpideak, giza baliabide eta baliabide material urria, etab.)

AZPIEGITUREN ERABILERA

kultur etxeen kudeaketan (ordutegia, langileak...)

Kotxearen inguruko gatazkak (mugikortasuna) Peatonalizaioa denontzako espazio bat, kotxeak ezin aparkatzea

Lanpostuen berrantolaketa →

Antolaketa-egituren aldaketak -> zailtasunak funtzioak/langileak berrantolatzeko organigrama berrian (adibidez, hauteskundeen ondoren)

Administrazio bereko lidergo/alderdi politiko desberdinek eragindako gatazkak

Arazo pertsonalak lan-ingurunean

Pertsonei eragiten dieten laneko-arazoak *- esaterako, beraien osasun mentalean.*

→ Nola jokatu behar du erakundeak?

Multikanalidadea bermatzea arrakala digitalaren kasua ← VS → **Baliabide publikoak**

Prozesu automatizatuak aldatzeko erresistentzia, sailen arteko koordinazio falta

↓

erosotasunagatik, pertsona berriak integratzeko zerbitzuak berriz diseinatzeko prozesua berriro ireki nahi ez izatea.

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.3 Gatazka etikoen adibide praktikoak kosortzen

Profesionalen eguneroko lanean eta arauak aplikatzean. (Adib.: antolaketa, koordinazio eskasa, arauen ezagutza eza, etab.)

Araudia oso zorrotz betetzeak baldintzatu egiten gaitu herritarrei erantzutean.

Prozedurak betetzeagatiko gatazka → **Prozedurak saltatzea eraginkor-tasunaren arabera**

↓

Arauek, normatibak etab.ek zenbaitetan hiriko beharrei erantzutea oztopatzen dute. (egoera onartezinei erantzutea)

Erakundeen bertikalta-sunagatiko gatazkak

Eskumenetik kanpoko eginkizunak betetzea, lankideei edo hierarkian gorago daudenei laguntzeko

Erakundeak esan eta egiten dituenaren artean egoten diren **aldeak**.

Eraginkorta-suna

Lan burokratikoan inbertitu beharreko denbora

askotan gainezka egiten du egoerak, laguntza gabe aurkitzen gara.

Langilearen frustrazioa sortu dezake

Langile / erakunde arteko gatazkak

Lotuta - zer espero du erakundeak nigandik? etab (24.orrialdearekin lotuta)

kanpo eta barne lanean zentratzea - herritarrekiko harremana hobetzeko

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.3 Gatazka etikoen adibide praktikoak kosortzen

Zerbitzuen arteko edotak Erakunde korporazioarekiko harremanetan. (Adib.: elkarrizketa eta akordiorako gaitasuna, akordioak eta planak betetzeko gaitasunak, herritarrekiko harremanak, etab.)

Erakunde batek **beste erakunde baten zerbitzu bat erabili nahi du**

hierarkia-mailaren/lidergoaren arabera arauak ejekutatzea

BFA (etxekolanak)
Parte-hartze prozesu batean konpromiso batzuk atera ziren

Konpromiso 1 - Partaidetza web orria ez da errez aurkitzen - eskaeretarako, home-ean, esteka zuzen bat edukitzea da konpromezua

→

Web orrialdea komunikazio zuzendaritzak eramaten du. Beraiek definitzen dituzte lehentasunak

↓

eta departamentu horrek aipatzen du ez dela lehentasunezkoa

→

Eta ez dute esteka jarri

2. Gidaren taldekako lanketa.

2.4 Izenburuari bueltaka: gakoak identifikatzen

TITULUA/AZPITITULUA

Argia eta zehatza

2 taldetan-> Azpitutualuaren beharra ikusten da

Talde batean-> *Titulua eta azpititulua erabiltzea nahasia izan liteke? Gatazkak etikaren bidez konpontzen direla argi erakutsi behar du tituluak*

GIDA HITZA

Izenburuan presente

vs

izenburuan gida ez (gida bat baina gehiago da!)

2.4 Izenburuari bueltaka: gakoak identifikatzen

IZENBURU PROPOSAMENAK

- Kultura etikoa erakundeetan: kode etikoa adostu baterako eta gatazka etikoen prebentzio, kudeaketa eta konponbiderako aukera.
- Kultura etiko adostua erakundeetan: gatazka etikoen prebentzio, kudeaketa eta konponbiderako aukera.
- Erakundeetan, balio etikoak adostu, kode etikoa onartu eta gatazka etikoen deliberaziorako oinarrizko gida.

Hitz klabeak
Deliberazio, kolaborazio, kontsentsu, adostu, prebentzio, kudeaketa.
Kode etikoa, kultura etikoa, gatazka etikoak, gida.

4. Bestelako zalantzak eta hausnarketak elkarbanatzen.

- **Gatazka etikoen adibide praktikoak gehitzea beharrezkoa da? Laguntzen du?**
  - Adibideak jartzekotan, talka egiten duten balioak zeintzuk diren zehaztu behar dira.
  - Adibide motak elkar elikatu daitezke.

- **Izenburua:**
  - Izenburuak gida hitza izatea beharrezkoa da?
  - Izenburuak partaidetza hitza izan behar du?

- Oso garrantzitsua da, **gida gauzak beste modu batean lantzeko aukeratzat aukeztea**: kultura etiko adostu bat osatzeko aukera, elkarlanerako kultura txertatzeko aukera, gatazka etikoak aukeratzat identifikatzeko aukera…

5. Hurrengo pausuak.

- OGP3-ko bi lan ildoetako (arrakala digitala eta etika publikoa) konpromiso taldeetan lanean jardun duten eragile eta pertsonei **egindako lana eskertu eta lanketa hauetatik kosorturiko bi gidak aurkezteko** asmoz, **aurkezpen festa** bat egingo da.
- Aurkezpen festa honen **dataren berri aurrerago** emango da.
- Formatua, kasu honetan, **presentziala** izango da.

Eskerrik asko!

3. Konpromisoaren idazkaritza teknikoa:

MARAKA

www.maraka.co
garazi@maraka.co